

- På mindre end et år nedbragte klovvas-
keren forekomsten af digital dermatitis fra
70,5% af vore 170 malkekøer til blot 9,6%,
fortæller en glad Hendrik Jongsma til højre,
her fotograferet sammen med Jørn
Christensen fra DeLaval.

Forskeren:

30% mere digital dermatitis uden klovvask

Seniorforsker Peter Thomsen, Institut for Husdyrvidenskab under Aarhus Universitet, bidrager med to helt klare og forskningsmæssigt dokumenterede kendsgerninger:

1. I de seks forsøgs-besætninger var der uden klovvask i gennemsnit 30% flere tilfælde af digital dermatitis i forhold til når der blev klovvasket.
  2. Der er 41% større sandsynlighed for, at en smittet ko kureres for digital dermatitis, hvis der klovvaskes.
- Vi har i forskningsprojektet kigget grundigt på seks kvægbesætninger, som har deltaget i det videnskabelige forsøg, fortæller Peter Thomsen og afslører, at de opsigtsvækkende resultater er på vej til at blive offentliggjort i et internationalt videnskabeligt tidsskrift.
- Vi valgte at bruge den mest "robuste" løsning i projektet, så køerne fungerede som deres egen kontrol, fortsætter Peter Thomsen og forklarer:
- Klovvaske blev frakoblet i den ene

side, så hver ko kun fik klovvasket to klove, mens de to øvrige fungerede som kontrol til direkte sammenligning, så vi ikke risikerede at forskelle fra ko til ko spillede ind.

- Brugen af koen som sin egen kontrol rummer en række forsøgs-mæssige fordele, men også en væsentlig ulempe. Når vi kun vasker i den ene side, vil de bakterier, som forårsager digital dermatitis, forblive "uforstyrrede" i den anden side af koen, og smittetrykket i besætningen vil derfor ikke blive reduceret effektivt. Det medfører samlet set, at de effekter af klovvask, vi har set i forsøget, sandsynligvis er en undervurdering af den reelle effekt, siger Peter Thomsen og slutter: - Klovvask er et effektivt hjælpemiddel til at reducere problemerne med digital dermatitis, men det er ikke noget mirakelmiddel, og det er derfor vigtigt stadig at behandle og forebygge digital dermatitis på andre måder.

Dyrlægen:

Klovlidelser rammer både kød-, kalve- og mælkeproduktion

- Jeg så gerne, at alle Danmarks omkring 4.000 malkebesætninger fik lavet løbende registreringer af køernes klovsundhedstilstand, for det lønner sig hele vejen rundt, fortæller kvægdryrlæge Pia Nielsen, Videncentret for Landbrug i Skejby ved Aarhus. Pia Nielsen beskrev for et par år siden et nyt registreringsprogram til klovbeskærerne, så de via en computer med touchskærm kan registrere og derefter indberette resultaterne og tilstanden ved hver klovbeskæring.

Foreløbig registreres knapt en tredjedel, 1.266 besætninger, og næsten halvdelen af Danmarks cirka 110 klovbeskærere har tilmeldt sig ordningen.

- I starten lød det fra mange klovbeskærere, at "de var de eneste, som ikke fik noget ud af registreringen", men nu er de positive tilbagemeldinger, at der generelt ikke bruges mere tid ude hos landmændene, at indberetningen af data til Kvægdata-basen typisk kan klares på

under en halv time hver uge, og at der igen er blevet tid til forebyggende klovpleje i stedet for "akut brandslukning", når køerne mistrives og eventuelt er blevet halte, konstaterer Pia Nielsen.

- Der er allerede adskillige eksempler på, at mælkeproducenter, som i årevis har fået at vide af deres klovbeskærere, at en stor del af køerne dør med digital dermatitis, men som ikke har fået noget gjort ved det, skynder sig at få installeret klovvaske i bedrifterne, så snart de ser tallene sort på hvidt i den officielle klovregistrering, fortæller Pia Nielsen.

- Smerter påvirker generelt reproduktionen, da flere køer med klovlidelser får inaktive æggestokke, og de får sværere ved at vise, de er i brunst, rent bortset fra at deres foderstand ofte forringes kraftigt, så det er både kød-, kalve- og mælkeproduktionen, som forringes, hvis mælkeproducenten ikke har tilstrækkelig fokus på klovsundheden, slutter Pia Nielsen.

Landmanden:

Effekten kunne ses efter 14 dage

Mælkeproducent Hendrik Jongsma har siden 1996 drevet sin kvæggård ved Ribe med 170 køer i malkestald.

I starten af 2011 var problemerne med digital dermatitis blevet så omfattende, at han investerede i en klovvaske fra DeLaval, og han lægger ikke skjul på, at det nok er en af hans livs bedste investeringer:

- Vi var oppe på, at 70,5% af køerne døjede med digital dermatitis, og mindre end et år senere var vi nede på 9,6%!

At Hendrik Jongsma kan fremlægge så nøjagtige tal for den positive udvikling skyldes, at hans klovbeskærere var blandt de allerførste til at begynde at registrere køernes klovsundhedstilstand ved hver klovbeskæring.

- Allerede 14 dage efter klovvaske var taget i brug, kunne jeg tydeligt se, at mine køer haltede mindre, og klovvaske har for længst tjent sig selv ind igen; både køerne og jeg er superglad for den, og efter min mening burde alle mælkeproducenter have klovvaske installeret, da det både økonomisk og dyrevelfærdsmæssigt er et klart fremskridt, konstaterer Hendrik Jongsma. - Min klovbeskærere er i øvrigt også glad og godt tilfreds med klovvaske, da han nu kan bruge sin tid på bedre ting end at lægge forbindinger, sætte sko på klovene og lignende, slutter Hendrik Jongsma.

Vidste du at...

- DeLaval klovvaske HCS er udviklet i et unikt partnerskab mellem forskning og erhvervsliv med følgende fem deltagere: Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, Kvægbrugets Forsøgscenter i Foulum, Videncentret for Landbrug/Kvæg, Aqua-cleaner og DeLaval.